

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Seralcon” reprezentată de avocatul Ion Negura,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Societatea cu Răspundere Limitată „Seralcon” împotriva lui Nicolai Spătărel cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Societatea cu Răspundere Limitată „Seralcon”,

c o n s t a ț ă :

La 23 august 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Seralcon” (în continuare SRL „Seralcon”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolai Spătărel cu privire la încasarea datoriei în sumă de 187992 lei, penalității în mărime de 169192,80 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 77025,22 lei asigurarea acțiunii în limita valorii acțiunii în sumă de 434210,02 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Central) a fost respinsă integral cererea de chemare în judecată și menținută măsura de asigurare aplicată în baza încheierii din 04 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Central) până când hotărârea judecătorească va deveni definitivă.

La 12 decembrie 2017 SRL „Seralcon” a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond prin care a solicitat admiterea apelului, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii din 07 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău (sediul Central), cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Prin încheierea din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă ca neîntemeiată cererea privind scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea apelului, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de SRL „Seralcon”, a fost acordat apelantului termen de 20 zile, din momentul recepționării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor și anume prezentarea dovezii achitării taxei de stat în cuantum de 9769,72 lei și a fost explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a

indicațiilor din încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 07 august 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel declarată de către SRL „Seralcon” cu remiterea apelantului a cererii de apel cu toate documentele anexate.

La 18 iunie 2018 SRL „Seralcon” a contestat cu recurs încheierea din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând, admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, prin care a fost respinsă cererea privind scutirea de plata taxei de stat cu obligarea de plată a taxei de stat în mărime de 9769,72 lei, soluționând prin decizie problema în fond prin adoptarea unei soluții privind scutirea integrală a apelantului de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea recursului a indicat dezacordul cu încheierea instanței de apel, și a menționat că instanța de apel la emiterea încheierii nu a luat în calcul situația financiară dificilă a apelantului, care este în imposibilitate de a achita taxa de stat în cuantumul solicitat, suma de 9769,72 fiind una extrem de mare, în acest sens la materialele cauzei fiind anexate probe confirmative.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 05 iunie 2018, expediată părților prin intermediul oficiului poștal la 17 iunie 2018, confirmarea despre recepționarea acesteia fiind anexată la materialele dosarului (f.d.109-110).

Astfel, recursul, declarat de SRL „Seralcon” la 18 iunie 2018, este depus în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu prevederile art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâri se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile art. 368 Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

Materialele pricinii atestă că prin încheierea din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea apelantului cu privire la scutire de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel, fiindu-i acordat apelantului termen de 20 zile din data primirii încheierii pentru a achita taxa de stat și a prezenta bonul de plată în sumă de 9769,72 lei, s-a explicat apelantului că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor instanței de apel, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită.

În conformitate cu art. 84 Cod de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin.(1) lit.j) al Legii taxei de stat nr.1216 din 03decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești, după cum urmează 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată, sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial -75% din taxa calculată din suma contestată.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei. Prevederi similare se regăsesc și la art. 4 alin. (1) pct. (19) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992.

Din sensul acestor norme de drept rezultă că instanța de judecată poate să scutească persoana juridică și fizică de plata taxei de stat, în dependență de situația ei materială, în cererea de scutire urmând a fi expuse circumstanțele care justifică solicitarea și anexate actele confirmative.

Distinct de aceste prevederi legale, instanța de recurs relevă că la aprecierea situației materiale a persoanei se va lua în considerare valoarea acțiunii, valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, etc.

Raportând normele de drept citate la speță, Colegiul reține că SRL „Seralcon” în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, a motivat că, nu dispune de surse financiare pe conturile bancare și nici de alte bunuri mobile sau imobile, pentru a achita taxa de stat.

Instanța de recurs conchide că instanța de apel corect a constatat că aceste circumstanțe nu demonstrează cu certitudine starea materială dificilă a SRL „Seralcon”, ce ar face imposibilă achitarea taxei de stat de către acesta la depunerea apelului.

Mai mult ca atât, SRL „Seralcon” nu a demonstrat prin probe pertinente starea materială precară, drept consecință, se constată că instanța de apel întemeiat a dispus respingerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, circumstanțele relatate nu pot constitui temei de casare a încheierii în partea contestată.

La fel, nu pot servi ca temei de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, în condițiile când această cerere de scutire de la plata taxei de stat nu a fost justificată prin probe pertinente și concludente.

Instanța de recurs respinge ca fiind declarativ și argumentul recurentului precum că deja a suportat cheltuieli de achitare a taxei de stat în legătură cu examinarea litigiului în instanța de fond în mărime de 13026,30 lei, care prin hotărârea emisă la pus într-o situație financiară dificilă. Or, aceste cheltuieli nu demonstrează starea financiară precară a recurentului. Mai mult ca atât, conform art. 84 Cod de procedură civilă și Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, taxa se achită atât în prima instanță cât și în instanța de apel în quantumurile stabilite la art. 3 alin.(1).

Cu referire la argumentul recurentului referitor la art.6§1 CEDO cât și jurisprudența CtEDO referitor la scutirile de la plata taxei de stat pentru a nu restricționa nejustificat accesul la justiție, Colegiul remarcă că fiecare caz în parte se examinează minuțios și acest aspect nu exclude obligația de a prezenta probe pertinente și veridice ce ar confirma situația grea materială și respectiv imposibilitatea plății taxei de stat. Or, jurisprudența CtEDO invocată de recurent se referă la faptul ce ține de quantumul excesiv a taxei de stat impuse spre achitare, ceea ce nu este specific speței, deoarece apelantul este obligat la plata taxei de stat în condițiile legii, și nu poate fi calificată ca o restricție/limitare în exercitarea căii de atac apelul.

În consecință, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs, nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării în partea contestată a actului judecătoresc. Or, instanța de apel la adoptarea încheierii contestate, s-a conformat rigorilor legii.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 05 iunie 2018.

În conformitate cu art. 427, lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Seralcon”.

Se menține încheierea din 05 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Seralcon” împotriva lui Nicolai Spatarel cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean